

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 21Csp/132/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6616213940
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Kristína Glezgová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2017:6616213940.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Kristínou Glezgovou v spore žalobcu I. G., F.. XX.XX.XXXX, T. H., J. X, Z. J., právne zast. Advokátskou kanceláriou KONCOVÁ & PARTNERS, s. r. o., IČO: 47 256 907, Legionárska 7158/5, 911 01 Trenčín proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s. r. o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava v konaní o určenie, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov, o vydanie bezdôvodného obohatenia a zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 968,-Eur v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaný je p o v i n n ý poskytnúť žalobcovi finančné zadostučinenie vo vo výške 400,-Eur v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 100%.

IV. Súd žalobu čo do určenia, že zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 25.07.2015 uzavretá medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom je považovaná za bezúročnú a bez poplatkov z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou na tunajší súd dňa 31.10.2016 sa žalobca domáhal určenia, že zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 25.07.2015 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je bezúročná a bez poplatkov a v náväznosti na to žiadal o vydanie bezdôvodného obohatenia a zaplatenia primeraného finančného zadostučinenia. Svoj návrh odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril dňa 25.07.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovaný žalobcovi úver vo výške 1 000,-Eur. Žalobca sa zaviazal v zmluve vrátiť sumu 1 968,-Eur, čiže okrem istiny odplatom a úrok spojený so spotrebiteľským úverom. Odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov bola vo výške 280,-Eur, čo v zmysle zmluvy predstavuje RPMN 28%. Úrok za poskytnutie úveru bol dojednaný vo výške 68,80% ročne, čo v prípade riadneho splnenia v dohodnutom termíne predstavovalo sumu 688,-Eur. Žalobca v návrhu poukázal na to, že zmluva uzavretá medzi ním a žalovaným je spotrebiteľskou zmluvou podľa ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zároveň spotrebiteľským úverom v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Zmluvy o spotrebiteľských úveroch musia byť uzavreté vo forme stanovenej zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v aktuálnom znení a musia obsahovať zákonné náležitosti stanovené týmto zákonom. Žalobca má za to, že napadnutá zmluva neobsahuje zákonné náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy. V zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f/ cit. zákona musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať

dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Napadnutá zmluva neobsahuje nikde v texte údaj o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti úveru. Zmluva je tak v rozpore s uvedeným ustanovením. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) uvedeného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1. V zmysle vyššie popísaného sa spotrebiteľský úver uzavretý zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 25.07.2015 považuje za bezúročný a bez poplatkov. V tejto súvislosti poukázal aj na výšku úroku 68,80% ročne, pričom zo štatistík Národnej banky Slovenska vyplýva, že v júli 2015 bol priemerný ročný úrok pri úveroch so splatnosťou do jedného roka vo výške 7,98%. Rovnako sa javí aj uvedená výška RPMN, že nie je správna, teda žalovaný klamal a uviedol žalobcu do omylu, čo má samozrejme dosah aj na platnosť právnych úkonov. Neprimerane vysoké úroky dojednané pri peňažnej pôžičke sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a vzájomných vzťahov medzi občanom a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Požiadavka na neprimerané zmluvné úroky môže za istých okolností v sebe obsahovať i skutkovú podstatu trestného činu úžery, kedy dohoda o neprimeraných úrokoch je neplatná nielen pre rozpor so zákonom, ale aj pre rozpor s dobrými mravmi (viď. napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.09.2013 sp.zn. 3Co/151/2013). Samotná zmluva ani len neobsahuje údaj o výške splátky, nie to ešte údaj, z ktorého by bolo zrejmé, v akej časti sa táto splátka započítava na istinu, úrok alebo poplatky. Uvedený údaj avšak iba vo výške splátky je zrejмый zo splátkového kalendára, pričom tento ani len nie je súčasťou zmluvy, nie to, že by zmluva vôbec na tento odkazovala. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Podľa § 53 ods. 4 citovaného zákona neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. V zmysle ustanovenia § 451 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je okrem iného aj majetkový prospech získaný plnením z neplatného právneho úkonu. Žalobca má za to, že zmluva je z titulu absencie zákonných náležitostí zmluvou bezúročnou a bezpoplatkovou, takže žalobca bol povinný vrátiť iba tie finančné prostriedky, ktoré si požičal, t. j. 1 000,-Eur. Nakoľko žalobca na základy zmluvy riadne plnil, uhradil sumu vo výške 1 968,-Eur a na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 968,-Eur, je žalovaný povinný bezdôvodné obohatenie vydať. V zmysle ustanovenia § 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov spotrebiteľ, kto na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Žalobca má za to, že žalovaný porušil práva žalobcu ako spotrebiteľa a je preto mu povinný zaplatiť primerané finančné zadostučinenie a to najmä s ohľadom na výrazný zásah do jeho práv a neprimerané praktiky žalovaného pri poskytovaní úveru. Naliehavý právny záujem na určení neplatnosti časti zmluvy žalobca preukazuje tým, že v súčasnej dobe existuje stav právnej neistoty, v dôsledku ktorej žalobca uhradil žalovanému finančné prostriedky, na ktoré nebol povinný. Samotný žalobca má viacero pôžičiek, ktoré musí riadne splácať, a preto má naliehavý právny záujem na určení neplatnosti právnych úkonov, čím by sa mu čiastočne vykryli jeho pohľadávky.

2. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 08.11.2016 uviedol, že sa vo všeobecnosti nestotožňuje s názormi žalobcu a je toho názoru, že žalobca na určení zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov, v dôsledku čoho sa domáha vyplatenia sumy zaplatenej nad rámec istiny, nemá naliehavý právny záujem. Poukázal na ustanovenie § 137 písm. c) CSP, kde žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. V zmysle uvedeného ustanovenia žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať, že na určení právneho vzťahu alebo práva v čase rozhodovania súdu má naliehavý právny záujem. Podľa názoru žalovaného žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na určení úveru za bezúročný a bez poplatkov. Obdobne bola posudzovaná otázka bezúročnosti a bezpoplatnosti zmluvy Okresným súdom Bratislava II, ktorý zamietol návrh na začatie konania vo veci vedenej pod sp. zn. 52C/135/2014 rozhodnutím zo dňa 25.05.2016, ktorým sa navrhovateľ domáhal určenia zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov. Vo svojom odôvodnení uviedol nasledovné "Právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej príslušnosti určovacej žaloby v zmysle § 80 písm. c/ O. s. p., musí byť naliehavý. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený)

procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (porovnaj R 17/1972). Za nedovolenú možno považovať určovaciu žalobu, pokiaľ neslúži potrebám praktického života, ale len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov; ak však určovacia žaloba vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu, je prípustná aj napriek tomu, že je možná (prípadne) i iná žaloba (viď. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR publikované v časopise zo súdnej praxe pod č. 40/1996)." Žalobca so žalovaným uzatvorili dňa 25.07.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, ktorou veriteľ poskytol dlžníkovi sumu vo výške 1 000,-Eur, ktorú sa dlžník zaviazal vrátiť o príslušný poplatok vo výške 968,-Eur. Zákon č. 129/2010 Z. z. považuje zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov v prípade, ak dôjde k naplneniu § 11. Nakoľko nedošlo k naplneniu dôvodov, nemožno zmluvu o spotrebiteľskom úvere považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov je jasne uvedená priamo na prednej strane zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX na prednej strane je uvedené nasledovné: "Spotrebiteľ sa zaväzuje zaplatiť celkovú čiastku 1 968,-Eur, ak nie je dohodnuté inak do 25.07.2016 na účet veriteľa špecifikovaný vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo v hotovosti mandatárovi. Vzhľadom na uvedené sa zmluvné strany dohodli, že doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľskej zmluvy nastane dňa 25.07.2016." Z vyššie uvedeného vyplýva, že nemožno hovoriť o absencii výšky, počtu a termínu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Dlžník sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere zaviazal k úhrade jednej splátky vo výške 1 968,-Eur s termínom splatnosti dňa 25.07.2016. Následne však dlžník požiadal v ten istý deň o možnosť využitia splátkového kalendára - dohody o plnení v splátkach. Dlžník bol dňa 25.07.2015 s predmetnou dohodou oboznámený, na znak čoho ju podpísal, a preto mal vedomosť aj o existencii náležitosti, ktoré v nej následne boli uvedené. Spotrebiteľ sa zaviazal uhradiť celkovú čiastku v 12. pravidelných mesačných splátkach po 164,-Eur vždy k 28. kalendárnemu dňu v mesiaci počnúc dňom 28.08.2015. Podľa dohody o splátkach spotrebiteľ berie na vedomie, že výška ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) sa vypočíta v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru a je vo výške 304,10%. Dohoda o splátkach oprávňuje spotrebiteľa plniť v splátkach (nie jednorazovo, tak, ako je to ustanovené v zmluve o úvere), na základe ktorých logicky vzrastá aj RPMN. To znamená, že RPMN vo výške 28% stanovená v zmluve o úvere je hodnota vypočítaná pre prípad splatenia úveru v jednej splátke. Naproti tomu RPMN vo výške 304,10% dohodnutá v dohode o splátkach, predstavuje RPMN vypočítanú v prípade spotrebiteľa, ktorý požiadal o plnenie v splátkach tak, ako je tomu aj v predmetnom prípade. Vzorec výpočtu RPMN je navyše jasne a zreteľne uvedený vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru. Žalobca nesie dôkazné bremeno a jeho úlohou je preukázať, v čom spočíva nesprávne uvádzanie RPMN, nakoľko RPMN neabsentuje, a teda bol by to jediný dôvod, prečo by bolo možné vyhlásiť zmluvu o spotrebiteľskom úvere za bezúročnú a bez poplatkov. Výška RPMN je vypočítaná v zmysle prílohy č. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. podľa vzorca platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy s uvedenými vstupnými údajmi, ktoré sú uvedené na zmluve. Dlžník bol dostatočne informovaný o RPMN v prípade ak si požiada o dohodu o plnení v splátkach. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis. Vykonávacím predpisom je Nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Podľa § 1a ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety. Podľa § 1 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie“) odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve. Nariadenie definuje odplatu ako úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú

dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytovaní peňažných prostriedkov. Žalovaný je toho názoru, že úrok nie je odplatom pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ale je odplatom, ktorá sa platí pri užívaní alebo v súvislosti s vrátením peňažných prostriedkov. V prípade úroku ide o plnenie, ktoré je dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy, ale nie je spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov z dôvodu, že je spojené s užívaním a vrátením peňažných prostriedkov a úrok nie je ani vyžadovaný pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ale až po poskytnutí peňažných prostriedkov. V zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 25.07.2015 je odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov vo výške 280,- Eur, čo predstavuje RPMN vo výške 28,00%. V zmluve o úvere spotrebiteľ zoberal na vedomie, že výška priemernej hodnoty ročnej RPMN na poskytnutý spotrebiteľský úver platnej ku dňu podpísania tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere je vo výške 25,88%. Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že výška odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov je v súlade s nariadením a neprevýšila dvojnásobok priemerných hodnôt RPMN ako aj uvedenie priemernej ročnej RPMN. Žalobca v prípade, že po podpise zmluvy o spotrebiteľskom úvere nadobudol pocit, že podpísal nevýhodnú zmluvu alebo že odplata, úrok či ročná percentuálna miera nákladov je vysoká, mal právo odstúpiť od zmluvy bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní odo dňa uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uvedené právo žalobca nevyužil, z čoho jednoznačne vyplýva, že súhlasil s obsahom zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX a so všetkými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úvere. V zmysle § 451 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodhodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. Žalovaný je toho názoru, že zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Žalobca plnil na základe platne uzavretej zmluvy o úvere, predmetná zmluva o úvere nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú, rovnako tak právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy o úvere nikdy neodpadol (nedošlo k odstúpeniu od zmluvy, zrušeniu zmluvy a pod.) a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov. Žalovaný razantne odmieta, že by z jeho strany došlo k bezdôvodnému obohateniu. S poukazom na vyššie uvedené navrhuje, aby súd po vykonanom dokazovaní žalobu ako nedôvodnú zamietol.

3. Žalobca predložil na súd dňa 09.12.2016 písomné vyjadrenie k podaniu žalovaného, v ktorom uviedol, že naliehavý právny záujem na určenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 25.07.2015 má žalobca ako spotrebiteľ v postavení slabšej strany, čo v spore osvedčuje predovšetkým úprava v komunitárnom práve, početná judikatúra súdov európskych spoločenstiev a tiež domáca právna úprava, pretože potrebuje mať vyriešenú otázku, aký je jeho skutočný dlh nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov. Jeho postavenie sa stane istejším, nebude vystavený sankciám za nezaplatenie odplaty, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi. Uvedené vyplýva aj z rozhodnutia citovaného žalovaným. Žalobca poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 5Co/934/2015 zo dňa 29.06.2016. Čo sa týka splátkového kalendára zo dňa 25.07.2015, v ktorom je uvedená výška splátky 164,-Eur v celkovom počte 12 s termínom poslednej splátky 28.07.2016 ma žalobca za to, že obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je podľa zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy výška, počet a termíny splátok, istiny, úrokov, a iných poplatkov, s ktorej absenciou je spojený ten následok, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Zmluva obsahuje údaj o celkovej výške, ktorú mal žalobca zaplatiť a to 1 968,-Eur, v splátkovom kalendári je uvedená výška splátky 164,-Eur v počte 12. Z údajov je zrejmé, že na základe stanovených mesačných splátok po 164,-Eur v celkovom počte 12 mal žalobca zaplatiť žalovanému titulom zmluvy sumu 1 968,-Eur, ktorá mala zodpovedať súčtu výšky poskytnutého úveru 1 000,-Eur a celkových nákladov spojených s úverom 968,-Eur. Je teda tiež zrejmé, že mesačné splátky vo výške 164,-Eur zahŕňajú splátky všetkých zložiek celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom poskytnutých zmluvou. Zo zmluvy jednoznačne nevyplýva, ktoré konkrétne položky nákladov sú zahrnuté do mesačnej splátky. Zo zmluvy tak nie je zrejmé, aká výška splátky pripadá na splátky istiny úveru, aká na splátky úrokov, aká na prípadné iné poplatky, nie je teda ani zrejmé, v akej celkovej výške sú tieto položky nákladov spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom zahrnuté v sume 968,-Eur, ktorá podľa zmluvy predstavuje sumu celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Žalobca poukazuje na ustálenú judikatúru v oblasti ochrany práv spotrebiteľa, že každý z atribútov vyjadrených v ustanovení § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch sa viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť. Teda ako k istine tak i k úrokom a tiež k prípadným iným poplatkom. Žalobca zároveň poukazuje na nejednoznačnosť uvedenia termínu konečnej splatnosti, keď v zmluve je uvedený termín splatnosti 25.07.2016 a v splátkovom kalendári termín 28.07.2016,

príčom oba dokumenty boli podpísané v ten istý deň. Taktiež rozporuje tvrdenie žalovaného, že dlžník si požiadal v ten istý deň o možnosť využitia splátkového kalendára - dohody o plnení v splátkach. Nakoľko sa jedná o formulárovú zmluvu bez možnosti žalobcu ovplyvniť jej obsah, treba poukázať na skutočnosť, že nebola v čase žiadania úveru na strane žalobcu vôľa zaplatiť ho jednorázovo, od začiatku mal žalobca záujem uhrádzať vzhľadom na svoje finančné možnosti úver v splátkach, pretože zmluvu ako aj splátkový kalendár uzavreli obe strany v ten istý deň, preto ťažko vyvodíť záver, že v ten istý deň mal žalobca záujem uhradiť úver jednorázovo a v ten istý deň požiadal aj o splátkový kalendár. Nemôže teda obstať ani tvrdenie žalovaného, že výška RPMN uvedená v zmluve vo výške 28% je vypočítaná pre prípad splatenia úveru v jednej splátke a naproti tomu RPMN vo výške 304,10% dohodnutá v dohode o splátkach predstavuje RPMN vypočítanú v prípade spotrebiteľa, ktorý požiadal o plnenie v splátkach tak, ako je tomu aj v predmetnom prípade. Žalobca opätovne uvádza, že zmluva spolu s prílohami bola vopred formulovaná bez možnosti žalobcu ovplyvniť ich obsah. Má za to, že údaj RPMN má obsahovať celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom, čím sa rozumejú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov a do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver, alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok. V predmetnej zmluve uvádza žalovaný RPMN vo výške 28%, čo zodpovedá podľa bodu 2 zmluvy odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov vo výške 280,-Eur. Údaj RPMN vo výške 28% tak nezodpovedá preplateniu úveru podľa bodu 1 zmluvy vo výške 968,-Eur, preto je zmluvu možno podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Žalovaný sa snaží navodiť, že celkovému preplateniu 968,-Eur zodpovedá RPMN 28% a súčasne sa snaží navodiť, že odplatom pri poskytnutí peňažných prostriedkov je iba odplata vo výške 280,-Eur. Takýto výklad považuje žalobca v rozpore s ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ako i ustanovenia § 1 a § 1a Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.. Takéto uvádzanie údajov považuje žalobca za nekalé obchodné praktiky na strane žalovaného. Vzhľadom na to, že žalobca považuje zmluvu titulom absencie zákonných náležitostí za zmluvu bezúročnú a bez poplatkov, je žalobca povinný vrátiť žalovanému iba poskytnutú istinu úveru. Keďže zaplatil o 968,-Eur viac bez toho, aby žalovaný mal na túto sumu nárok, ide v tejto časti o bezdôvodné obohatenie žalovaného, ktoré je povinný žalobcovi vydať, no keďže tak dobrovoľne neučinil, domáha sa žalobca svojho nároku cestou súdu. Z uvedených dôvodov naďalej trvá na podanej žalobe.

4. Súd vo veci vytýčil pojednávanie. Žalobca na pojednávaní prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že trvá na podanom návrhu. Poukázal na to, že žalobca v danom prípade zaplatil celú sumu, ktorá mu bola určená v zmysle zmluvy a splátkového kalendára. Taktiež tvrdí, že zmluva je bez úrokov a bez poplatkov, teda žalobca mal vrátiť sumu 1 000,-Eur, ktoré dostal, avšak on zaplatil 1 968,-Eur, preto žiada o vrátenie sumy 968,-Eur. Zdôrazňuje, že žalobca celú sumu 1 968,-Eur vyplatil žalovanému. Žalobu odôvodňuje tým, že žalovaný uzatvoril so žalobcom zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá nemá predpísané náležitosti spotrebiteľského úveru. Zákon uvádza, že splátka musí byť presne rozpísaná vo vzťahu k istine, úrokom a iným poplatkom. Žalovaný túto zákonnú fikciu nedodrжал. Taktiež zmätočne uviedol dátum konečnej splatnosti úveru, keď v zmluve uviedol, že táto končí 25.07.2016 a v splátkovom kalendári uviedol iný dátum. Má za to, že zákon chráni spotrebiteľa, preto tieto ustanovenia sú kogentné a nemôže sa od nich žalovaný odchýliť. V otázke výkladu zákona o spotrebiteľských úveroch je daná už konštantná judikatúra, ktorá jasne hovorí, že veriteľ musí splátky rozpísať pre svojho klienta detailne, kedy je známe, že žalovaný ako nebankový subjekt tento výpočet má k dispozícii už v čase uzatvorenia zmluvy. Žalovaný sa tak dopustil pochybenia formou použitia nekalých obchodných praktík v tom smere, že napriek platnému zákonu neuviedol všetky náležitosti spotrebiteľskej zmluvy v súlade so zákonnou úpravou. Žalobca ďalej poukázal na ďalšie nekalé obchodné praktiky pri uzatváraní napadnutej zmluvy. Jedná sa o výšku RPMN, ktorá je v zmluve uvedená vo výške 28%, následne však došlo k navýšeniu v splátkovom kalendári o niekoľkonásobne navyšiac. Ďalej dohodnuté úroky nie sú v súlade s v tom čase poskytovanými úrokmami, preto tieto sú neprijateľnou podmienkou a zo zákona sú neplatné. Na základe uvedeného je žalobca toho názoru, že došlo k porušeniu práv spotrebiteľa - žalobcu a žiada, aby bol žalovaný zaviazaný na zaplatenie finančného zadostučinenia, ktorého výšku považuje za primeranú v sume 400,-Eur.

5. Žalovaný ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní z dôvodu vysokej pracovnej zaneprázdnenosti a zároveň súhlasil s rozhodnutím v jeho neprítomnosti.

6. Súd vykonal dokazovanie konštatovaním žalobného návrhu, zmluvou o spotrebiteľskom úvere, vyjadrením k žalobe, vyjadrením žalobcu, rozsudkom Krajského súdu Trenčín 5Co/934/2015-112 a dohodou o splátkach vo forme splátkového kalendára.

7. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že žalovaný uzavrel dňa 25.07.2015 so žalobcom zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru v sume 1 000,-Eur. Odplata pri poskytnutí úveru bola dojednaná vo výške 280,-Eur s tým, že odplata predstavuje ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) vo výške 28% vypočítanú podľa vzorca uvedeného vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru, kedy podľa zmluvy bola RPMN vypočítaná v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. V zmluve bol ďalej dojednaný úrok vo výške 68,80% ročne z poskytnutého úveru, čo predstavuje v prípade splatenia úveru do 25.07.2016 sumu 688,-Eur. Žalobca mal tak podľa zmluvy zaplatiť spolu 1 968,-Eur. V zmysle zmluvy bola výška priemernej hodnoty ročne RPMN 25,88%. Úver bol poskytnutý vo forme zmenky. Toho istého dňa žalobca so žalovaným uzavreli dohodu o splátkach vo forme splátkového kalendára k zmluve č. XXXXXXXXXX, v zmysle ktorého mal žalobca zaplatiť úver v 12. po sebe idúcich splátkach vo výške 164,-Eur od 28.08.2015 do 28.07.2016, teda žalobca mal zaplatiť spolu 1 968,-Eur (164,-Eur x 12). Súčasťou splátkového kalendára bolo upozornenie pre dlžníka, že v prípade, ak bude v omeškaní s niektorou splátkou 7 dní a viac, je povinný omeškanú splátku zaplatiť spolu so zmluvnou pokutou 25,-Eur za každý jeden prípad omeškania. V prípade neuhradenia 4 po sebe idúcich splátok včas, resp. v prípade len čiastočnej úhrady splátok, nastáva okamžitá splatnosť celej pohľadávky. Žalobca zaplatiť žalovanému sumu 1 968,-Eur. Nakoľko má žalobca za to, že na poskytnutú zmluvu v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ zák. č. 129/2010 Z. z. je potrebné hľadieť ako na úver bez úrokov a bez poplatkov, žiada žalobca o vrátenie sumy 968,-Eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia.

8. Podľa § 497 Obch. zák. v znení ku dňu 25.07.2015 zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

9. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) v znení ku dňu 25.07.2015 spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

10. Podľa § 52 ods. 2 OZ v znení ku dňu 25.07.2015 ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

11. Podľa § 1 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, v znení ku dňu 25.07.2015 tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa. Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

12. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení ku dňu 25.07.2015 zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a. druh spotrebiteľského úveru,

b. obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c. adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d. meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

- e. identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f. dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g. celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h. opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i. úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j. ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k. výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l. právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m. súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n. prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o. úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p. upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q. veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r. výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s. informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t. právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u. spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v. informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w. právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x. názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y. priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

13. Podľa § 11 ods. 1 písm. b/, d/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení ku dňu 25.07.2015 poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa) a ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

14. Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení ku dňu 25.07.2015 na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom zahŕňajúce aj všetky plnenia súvisiace s poskytnutým spotrebiteľským úverom nad rámec poskytnutého spotrebiteľského úveru poukazované veriteľovi alebo akejkoľvek tretej osobe s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

15. Podľa § 451 ods. 1, 2 OZ v znení ku dňu 25.07.2015 kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

16. Prevedeným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobca uzavrel so žalovaným dňa 25.07.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXX podľa zákona 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 1 000,-Eur, ktorý mal dlžník splatiť spolu aj s úrokom vo výške 68,80% ročne, čo predstavuje sumu 688,-Eur spolu s odplatom pri poskytnutí peňažných prostriedkov vo výške 280,-Eur. Spolu mal žalobca ako dlžník zaplatiť 1 968,-Eur a to do 25.07.2016. Žalovaný súbežne s uvedenou zmluvou o úvere uzavrel so žalobcom dohodu o splátkach označenú ako splátkový kalendár k zmluve č. XXXXXXXXX, z ktorého vyplýva, že žalobca má zaplatiť sumu 1 968,-Eur v 12. po sebe idúcich splátkach po 164,-Eur s termínom splatnosti zmluvy do 28.07.2016 pod ťarchou splatnosti celého úveru v prípade omeškania so zaplatením 4 po sebe idúcich splátok v plnej výške a pod ťarchou zmluvnej pokuty 25,-Eur v prípade omeškania so splátkou. Z úverovej zmluvy jednoznačne vyplýva, že táto, aj keď je zmluvou spotrebiteľskou, čo ostatne vyplýva aj z jej označenia, bola uzavretá v rozpore so zákonom č. 129/2010 Z. z., keďže neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f/ a k/. Zo zmluvy uzavretej súbežne so splátkovým kalendárom nevyplýva doba jej trvania a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, keďže termín splatnosti je v zmluve a v splátkovom kalendári uvedený odlišne. Zo zmluvy nevyplýva ani výška, počet a termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a to napriek tomu, že je to obligatórna náležitosť spotrebiteľskej zmluvy. Z uvedených dôvodov je zrejmé, že sa na uzavretú zmluvu hľadí, akoby bola uzavretá bez úrokov a poplatkov, kedy súd poukazuje na to, že ide o konštantnú rozhodovaciu prax súdov (krajské sudy - napr. rozsudok KS Žilina sp.zn. 11Co/256/2013 zo dňa 25.11.2013, rozsudok KS Žilina sp.zn. 11Co/127/2015 zo dňa 20.04.2015, uznesenie KS Trnava sp. zn. 10CoE/313/2010 zo dňa 09.08.2011). K tomu je potrebné uviesť, že zákon preto považuje uvedenie údajov o termíne a konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov za podstatnú náležitosť spotrebiteľskej zmluvy, aby spotrebiteľ poznal rozsah svojich povinností a tiež, aby vedel, z akých nárokov veriteľa jednotlivá splátka pozostáva a koľko v jednotlivých splátkach platí dlžník istinu, úroky a poplatky. Uvedené slúži k ochrane spotrebiteľa. Pokiaľ teda spotrebiteľská zmluva nemá vyššie uvedené náležitosti, je zrejmé, že sa na ňu hľadí ako na zmluvu bez úrokov a poplatkov.

17. Spotrebiteľská zmluva uzavretá so žalobcom obsahuje aj ďalšiu neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá spočíva v nesprávnom uvedení RPMN v neprospech spotrebiteľa. V úverovej zmluve je uvedené, že RPMN činí 28%, kedy do RPMN bola započítaná iba odplata vo výške 280,-Eur. Veriteľ však do RPMN nezapočítal úrok, ktorý je vo výške až 68,80% ročne a vo finančnom vyjadrení činí 688,-Eur pri požičanej sume 1 000,-Eur. Za uvedených okolností uvedenie výšky RPMN len vo výške 28% je zavádzaním spotrebiteľa, nakoľko z dikcie § 19 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. vyplýva, že na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady spotrebiteľa zahŕňajúce aj všetky plnenia súvisiace s poskytnutým spotrebiteľským úverom nad rámec poskytnutého spotrebiteľského úveru poukazované veriteľovi alebo akejkoľvek tretej osobe. V tejto súvislosti aj Súdny dvor EÚ vyslovil názor, že zavádzanie v otázke RPMN má vplyv na zrozumiteľnosť ceny spotrebiteľského úveru (uznesenie C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská), kedy nesprávna RPMN je zavádzaním v podstatnej informácii pre spotrebiteľa a takúto prax Súdny dvor EÚ označil za klamlivú obchodnú praktiku (nekalú). Konštatoval to aj v rozsudku C-453-10 Perenič/S.O.S. Financ. V našom zákonodarstve to má odraz v ustanovení § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení ku dňu 25.07.2015, ktorý robí takúto zmluvu za bezúročnú a bezpoplatkovú.

18. Z vyššie uvedených dôvodov je teda zrejmé, že pokiaľ bolo žalobcovi ako spotrebiteľovi poskytnutý úver vo výške 1 000,-Eur, malo byť jeho povinnosťou vrátiť tiež 1 000,-Eur. Žalobca však poskytol (zaplatil) žalovanému 1 968,-Eur. Suma 968,-Eur je preto bezdôvodným obohatením, ktoré musí žalovaný vydať (§ 451 ods. 1, 2 OZ), lebo ide o plnenie bez právneho dôvodu. Žalobca teda môže oprávnenne na súde spravodlivo žiadať, aby od neho ako od spotrebiteľa žalovaný neprijal a neuplatňoval úroky a poplatky, na ktoré nemá nárok a neklamal ho pri celkových nákladoch za úver (RPMN). Preto môže oprávnenne a spravodlivo žiadať, aby ak už žalovaný prijal takéto plnenie, tak ho spotrebiteľovi ako bezdôvodné obohatenie vyplatil. Žalovaná zmluva je totiž aj v rozpore s dobrými mravmi, a tak je v časti plnenia neplatná aj z dôvodu § 39 OZ. Z vyššie uvedených dôvodov súd návrhu žalobcu o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 968,- Eur vyhovel.

19. Žalobca v tejto súvislosti žiadal, aby mu žalovaný z vyššie uvedených dôvodov zaplatil primerané finančné zadosťučinenie vo výške 400,-Eur. Poukázal pritom na ustanovenie § 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov ako na právny dôvod na uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia.

20. Súd návrh žalobcu preskúmal a zistil, že je dôvodný. V spotrebiteľskej zmluve sa nachádzajú viaceré neprijateľné zmluvné podmienky, na ktoré bolo vyššie poukázané. Preto suma 400,-Eur sa z tohto hľadiska zdá ako veľmi mierna až poddimenzovaná. Inštitút finančného zadosťučinenia je slovenskému právnomu poriadku známy o. i. na základe zákona č. 250/2007 Z. z. ako aj z ústavnoprávno-procesnom rozhodovaní o ústavných sťažnostiach. Ku kritériám na určenie výšky finančného zadosťučinenia všeobecne sa vyjadril Najvyšší súd SR v rozsudku 3Obo 147/2007 takto: "V súvislosti s priznanou výškou primeraného zadosťučinenia je potrebné uviesť, že nárok na primerané zadosťučinenie je nárokom objektívnym, ktorý nie je viazaný na naplnenie akýchkoľvek subjektívnych podmienok a je kompenzáciou za nevyčísliteľné straty, ktoré postihnutý utrpel." Najvyšší súd sa kritériami pre priznanie finančného zadosťučinenia zaoberal aj v uznesení so sp. zn. 6Obo 302/2006, kde v odôvodnení uviedol: "Možnými hľadiskami sú napríklad intenzita a dĺžka trvania závadného konania, dosah tohto konania, okruh subjektov, ktorých mohlo toto konanie žalovaného zasiahnuť a pod.. Prihliadne sa aj na to, aby náhrada ujmy predstavovala aj určitú satisfakciu za stav, ktorý musel žalobca týmto konaním žalovaného strpieť". Účel relutárnej satisfakcie vo všeobecnosti vyjadril napríklad Najvyšší súd Českej republiky v rozsudku so sp. zn. 30Cdo 4431/2007, v odôvodnení ktorého o. i. uviedol: "Relutární zadosťučinení plní především satisfakční funkci, i když úlohu preventivního významu zákonu odpovídajícího a spravedlivého zadosťučinení nelze vylučovat." Osobitne poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20Co 96/2013: "Doktrinálne možno preventívnu funkciu náhrady nemajetkovej ujmy odôvodniť tým, že diskriminácia jednotlivca je civilným deliktom. Zmyslom prostriedkov nápravy podľa ZOS je nielen poskytnúť satisfakciu jednotlivcovi, ale aj sankcionovať škodcu a odradiť do budúcnosti osobu a jej možných nasledovníkov od nekalého konania, ktorý názor podporuje aj judikatúra (NS ČR 30Cdo 4431/2007; porov. pod 18)." V uznesení so sp. zn. 21Co 20/2013 Krajský súd v Prešove zasa skonštatoval: "Zdá sa, že inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Sankčná funkcia náhrady škody je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a odradiť žalovaného alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Hoci zákon č. 250/2007 Z. z. išiel ďalej ako smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 ("smernica o nekalých obchodných praktikách"), aj v smernici sa nachádzajú východiská pre odôvodnenie priznania finančného zadosťučinenia. Pokiaľ teda súd vychádza z týchto podmienok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, je nutné konštatovať, že v prejednávanej veci sú dané dôvody na postup v súlade s § 3 zákona č. 250/2007 Z.z..

21. Pri posudzovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia súd vychádzal z rozsiahlych poznatkov súdov a iných inštitúcií, z ktorých vyplýva, že žalovaný je všeobecne známy praktikami obchádzania protiúžerných opatrení prijímaných zákonodarcom. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na súdne konanie vedené pred Okresným súdom Martin sp.zn. 10C/273/2012, kde aj samotní obchodní zástupcovia žalovaného na súde potvrdili, že sú inštruovaní, aby účel úveru vyznačovali tak,

aby sa obchádzali normy určené na ochranu spotrebiteľa. Inšpektori Slovenskej obchodnej inšpekcie vykonali dňa 06.06.2012 kontrolu v sídle spoločnosti žalovaného zameranú na prešetrenie podnetov spotrebiteľov č. 929/2012 a č. 672/2012. Pri výkone kontroly bolo zistené, že kontrolovaný subjekt pri uzatváraní Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 20.09.2011, ale aj ďalších zmlúv so spotrebiteľom postupoval v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti. Uvedeným konaním došlo k naplneniu znakov nekalej obchodnej praktiky v zmysle § 7 ods. 2 písm. a/, b/ zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, čím došlo k porušeniu § 7 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Čo sa týka odplaty za poskytnutie úveru a administratívneho poplatku v čl. 13 Všeobecných obchodných podmienok v zmysle rozsudku Krajského súdu Prešov č. k. 3Co/89/2011 zo dňa 08.02.2012, rozloženie ceny úveru na tretiny (úroky a administratívny poplatok) považuje súd za nekalú obchodnú praktikú žalovanej. Samotný administratívny poplatok je v porovnaní s bankami 49-násobne vyšší. Ak žalovaná realizuje obchody na finančnom trhu, tak už len samotnými úrokmi sa majú pokryť aj náklady spojené s podnikaním a tak extrémny administratívny poplatok je neobhájiteľný z hľadiska proporcionality a dobrých mravov. Nekalé obchodné praktiky pri poskytovaní spotrebiteľských úverov žalovaného analyzovala aj Európska únia, ktorá vo svojom stanovisku uviedla, že formulár zmluvy POHOTOVOŠŤ, s. r. o. obsahuje časť s názvom Všeobecné podmienky poskytovania úveru, ktoré sa odchyľujú od kogentných ustanovení na ochranu spotrebiteľa a pomerne flagrantne znevýhodňujú spotrebiteľov vo viacerých dôležitých aspektoch. Celkové náklady úverov poskytovaných spoločnosťou POHOTOVOŠŤ, s.r.o., ktoré pozostávajú z úroku a iných poplatkov sa javia veľmi vysoké. Zdá sa, že prinajmenšom v niektorých prípadoch predstavujú náklady takmer 100% ročne zo sumy získanej od spoločnosti POHOTOVOŠŤ. Aj v spornom prípade sa jedná o obdobnú situáciu.

22. Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že požadovaná výška primeraného finančného zadostučinenia v sume 400,- Eur požadovaná žalobcom je dôvodná.

23. Na druhej strane súd návrh žalobcu na určenie, že zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 25.07.2015 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je považovaná za bezúročnú a bez poplatkov zamietol. V tejto súvislosti súd poukazuje na ustanovenie § 137 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), v zmysle ktorého žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o a) splnení povinnosti, b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Nová právna úprava CSP pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu (najmä hmotného práva). Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť či neplatnosť a podobne sú právnymi skutočnosťami (§ 2 ods. 1 OZ). Určenie právnej skutočnosti, napr. že právny úkon je platný, resp. že zmluva je bez úrokov a bez poplatkov, odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Preto súd žalobu čo do určenia, že zmluva je bez úrokov a bez poplatkov zamietol a riešil tento problém len ako predbežnú otázku, pričom sa však priklonil k názoru žalobcu, že zmluva je skutočne bezúročná a bezpoplatková.

24. Podľa § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

25. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

26. V prejednávanej veci mal žalobca úspech vo výške 100%, preto súd na základe návrhu žalobcu rozhodol tak, že žalobca má právo na náhradu trov konania vo výške 100%. O výške náhrady trov po právoplatnosti rozhodnutia vydá súdny úradník samostatné rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd v Lučenci, Dr. Herza č. 14, písomne, v štyroch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každá strana v spore dostala jeden rovnopis. Ak strana nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jej trovy.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 389 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,
- c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo
- d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.